

Latvijas biznesa gada pārskats 2025

Firmas.lv

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

PĀRTIKAS UN
DZĒRIENU RAŽOŠANA

Pārtikas un dzērienu ražošana

- Dzērienu ražošana
- Pārtikas ražošana

+/- Panākumi un neveiksmes

Uz laiku samazinās PVN pamata pārtikas produktiem

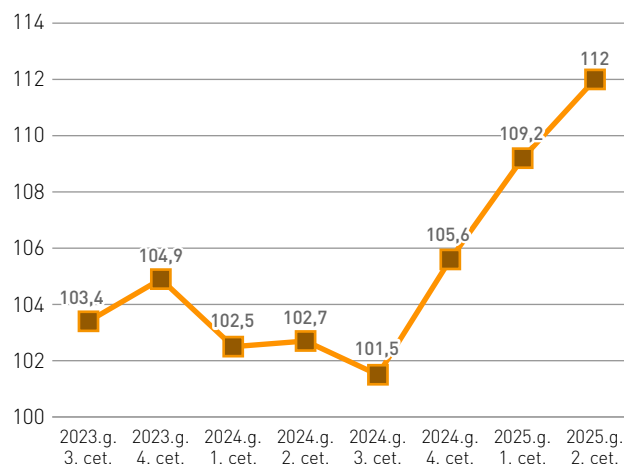
Valdībā apstiprināts priekšlikums par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmes samazināšanu maizei, pienam, olām un svaigai mājputnu gaļai pilotprojekta veidā no 2026. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 30. jūnijam. Šiem produktiem tiks piemērota PVN samazinātā likme 12% apmērā, kamēr PVN standarta likme ir 21%. Saeimā turpināsies diskusijas par iespēju PVN pazemināto likmi noteikt arī cūkgaļai.

"Cēsu alus" pērk "Valmiermuižas alu"

AS "Cēsu alus" plāno iegādāties visas SIA "Valmiermuižas alus" kapitāldaļas. Darījums vēl jāapstiprina Konkurences padomei. Pēc darījuma noslēgšanas "Valmiermuižas alus" pievienosies "Cēsu alus" grupai. Darījuma summa netiek atklāta. "Cēsu alus" norāda, ka mērķis ir saglabāt amata alus darīšanu Valmiermuižā un attīstīt eksporta potenciālu. "Valmiermuižas alus" dibinātājs un lielākais īpašnieks Aigars Ruņģis atzīst, ka, lai gan šis ir labākais gads uzņēmuma vēsturē, mazajiem aldarim Eiropā vide kļūst arvien nedraudzīgāka, kas apgrūrina konkurētspēju.

Tendence

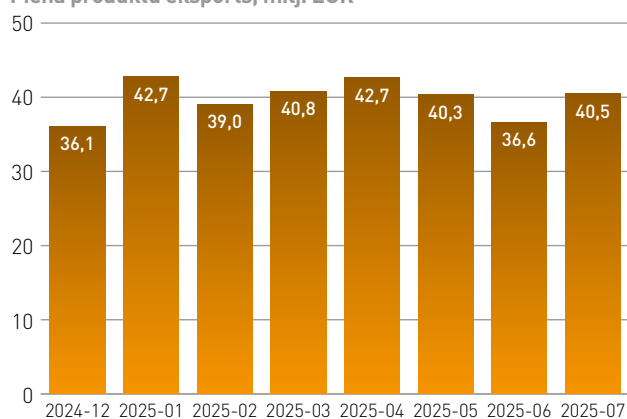
Pārtikas ražošanas produkcijas apjoma indeksi (2021=100)

Dati: Centrālā statistikas pārvalde

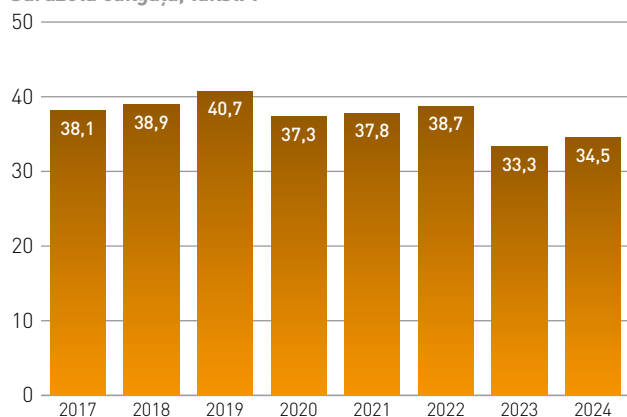
Nozares fakti

Piena produktu eksports, milj. EUR

Dati: Centrālā statistikas pārvalde

Saražotā cūkgaļa, tūkst. t

Dati: Centrālā statistikas pārvalde

Izaicinājumi un atbalsts

Pārtikas cenu samazināšanai paraksta memorandu

Pavasārī asus lielveikalu pārstāvju iebildumus izpelnījās grozījumi Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likumā, kura mērķis bija līdzsvarot mazumtirgotāju un pārtikas piegādātāju attiecības, kā arī palielināt sodus par negodīgu komercpraksi. Tā vietā 27. maijā tika parakstīts Memorands par pārtikas cenu samazināšanu, ar kuru tirgotāji apņēmās izveidot "zemo cenu grozus", nodrošināt cenu salīdzināšanas rīkus un palielināt vietējo produktu īpatsvaru veikalu plauktos.

Atšķirībā no likuma memorands ir brīvprātīgs un juridiski ne-saistošs, tādēļ daļa ekspertu un pārtikas nozares uzņēmumu šaubās, vai tas spēs panākt būtiskas izmaiņas. Ekonomikas ministrija gan uzsver, ka pirmie zemo cenu piedāvājumi jau pieejami lielākajos veikalu tīklos, un Patērētāju tiesību aizsardzības centra sākotnējais monitorings liecina par pozitīvām tendencēm.

Savukārt pārtikas ražotāji atgādina, ka cenu samazināšana nav vienīgais mērķis, tikpat svarīgi ir palielināt vietējās produkcijas pieejamību, lai tā spētu aizstāt importu. Tas, viņuprāt, stiprinātu Latvijas ražotāju konkurētspēju un dotu iespēju attīstīties.

"Balticovo" piešķir 671 800 eiro kompensāciju par salmonellozes dēļ likvidētiem putniem

Valdība nolēmusi piešķirt 671 763 eiro kompensāciju olu ražotājam AS "Balticovo" par zaudējumiem, kas radušies pēc ar salmonellozi inficētu putnu piespiedu likvidācijas uzņēmuma novietnēs Iecavā. Slimības uzliesmojuma laikā tika likvidēti apmēram 223 000 jaunputnu. Kompensāciju izmaksā Lauku atbalsta dienests, un daļu izdevumu sedz Eiropas Komisija. Šādas izmaksas paredz Veterinārmedicīnas likums, ja dzīvnieku īpašnieks ievērojis noteikumus par biodrošību, reģistrāciju un slimību ziņošanu. "Balticovo" uzsver, ka uzņēmuma laboratorija savlaicīgi atklāja "Salmonella Enteritidis" baktēriju jaunputnu partijās un operatīvi ierobežoja tās izplatību, neļaujot slimībai nonākt līdz dējējvistu ganāmpulkam, kas būtu radījis vēl lielākus zaudējumus.

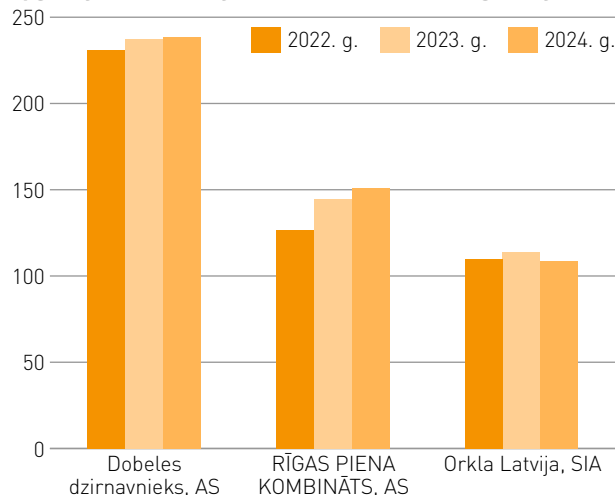
Rādītāju dinamika

Uzņēmumi, kuru apgrozījums ir virs 145 000 EUR

	2022	2023	2024
 Apkopoto uzņēmumu skaits	392	391	390
 Darbinieku skaits, tūkst.	19	19	19
 Apgrozījums, milj. EUR	2476	2643	2767
 Rentabilitāte, %	2	4	3
 Peļņa, milj. EUR	59	95	92
 Apgrozījuma izmaiņas, %	24,95	6,77	4,66

Apgrozījums industrijas līderiem

Apgrozījums industrijas līderiem 2022.–2024. g. (milj. EUR)

Avots: Firmas.lv

Virsnoszares skaitļos

	Uzņēmumu skaits			Apgrozījums, peļņa EUR						Darbinieki, skaits kopā	Nodokļi (VID dati)	
	Kopā	Pieaudzis apgrozījums	Jauni atlasē	Neto apgrozījums, tūkst.	24/23	23/22	22/21	Peļņa, tūkst.	Rentabilitāte		Kopā, tūkst.	VSAOI uz darbinieku, tūkst. EUR
Pārtikas un dzērienu ražošana	390	63	5	2 766 658	5%	6%	20%	91 890	3%	19 134	400	5,3
Dzērienu ražošana	47	60	6	426 434	-2%	4%	19%	20 207	5%	2 310	215	6,59
Pārtikas ražošana	343	63	4	2 340 224	6%	7%	20%	71 684	3%	16 824	185	5,12

TOP 10

N. p. k.	Nosaukums	Darbības joma	2024. g. neto apgrozījums, tūkst. EUR	Apgrozījuma izmaiņas, pret 2023. g., %	Rentabilitāte, %	Darbinieku skaits
1	Dobeles dzirnavnieks, AS	Maizes un miltu izstrādājumu ražošana, pārtika	238 277	0,32%	5 ■	427
2	RĪGAS PIENA KOMBINĀTS, AS	Piena pārstrāde, pārtika	150 905	4,41%	0 ■	861
3	Orkla Latvija, SIA	Konditorejas izstrādājumu, saldumu ražošana	108 847	-4,59%	2 ■	529
4	Cēsu alus, AS	Alus ražošana	101 133	-1,05%	4 ■	270
5	Tukuma Piens, AS	Piena pārstrāde, pārtika	94 882	6,72%	4 ■	225
6	Cido Grupa, SIA	Bezalkoholisko dzērienu ražošana	90 425	5,24%	7 ■	289
7	KARAVELA, SIA	Zivju pārstrāde, pārtika	89 877	13,48%	4 ■	181
8	Amber Latvijas balzams, AS	Alkoholiskie dzērieni: ražošana	78 206	-20,13%	5 ■	428
9	FOREVERS, SIA	Gaļas pārstrāde, pārtika	77 647	3,54%	10 ■	776
10	RĒZEKNES GAĻAS KOMBINĀTS, SIA	Gaļas pārstrāde, pārtika	75 647	9,95%	1 ■	553

Avots: Firmas.lv, licencēti UR dati

Asociācijas viedoklis

Alus realizācijas apjomi pēdējos gados krīt, tādēļ ir jāraugās eksporta virzienā

Latvijas Alus darītāju
savienības izpilddirektors
Pēteris Liniņš

Latvijas alus darītājiem šī vasara bija tiešām izaicinoša. Gada sākumā šķita, ka alus realizācijas apjomi būs ar nelielu plusu – pirmajā ceturksnī tirdzniecības apjomi pieauga nedaudz vairāk kā 1% –, tad tomēr pirmā pusgada dati jau rāda vairāk nekā 5% kritumu. Sagaidāms, ka gadā kopumā kritums būs vēl lielāks, jo sezonālie faktori un laika apstākļi tradicionāli ietekmē pārdošanu.

Protams, alus darītājus ietekmē ne tikai vasaras laikapstākļi, bet arī citi faktori. Piemēram, alus ražotājiem situāciju nepadara vieglāku izejvielu cenu pieaugums un spiediens no mazumtirgotājiem. Pieaugot pašizmaksai, ražotāji ne vienmēr var to atspoguļot plauktu cenā, jo konkurence Latvijas alus nozarē ir ļoti liela. Tas nozīmē, ka cenas nav viegli paaugstināt.

Nav tā, ka viss vienmēr ir slikti vai vienmēr labi, bet, ja raugamies piecu gadu periodā, vairāk bijis grūts nekā viegls periods. Pēc Covid pandēmijas gadiem tirdzniecības apjomi īpaši neauga, un pēdējos gados pārdošanas apjomos vērojams kritums. Tomēr pozitīvi ir tas, ka Latvijā ir salīdzinoši daudz alus darītavu. Mēs gan saražojām mazāk, mazāk pārdodam, bet kļūstam interesantāki, dažādāki, kas ir labi. Pozitīvi ir tas, ka, lai arī mēs pārdodam mazāk litrus, taču pieaug "premium" klases alus segments. Tas gan nenotiek strauji, jo patērētāju pirkspēja ir ierobežota. Strauji joprojām aug bezalkoholiskā alus segments.

Pozitīvi ir arī tas, ka politiķi ir solījuši, ka nākamajos divos gados akcīzes nodokļa likme alum nemainīsies. Mēs sekosim, lai šie solījumi tiktu ievēroti. Tas ir ļoti būtiski, jo akcīze tieši ietekmē Latvijas alus ražotāju konkurētspēju. Ja citas izmaksas, kā piemēram, izejvielas, mēs nevaram ietekmēt, tad stabila akcīzes nodokļa likme vietējiem ražotājiem sniedz atbalstu. Ir svarīgi, lai akcīze netiktu paaugstināta šajā ne tik vieglajā periodā.

Latvijā alus tirgus ir ļoti piesātināts, tāpēc ražotājiem būtiski ir skatīties eksporta virzienā. Bezgalīgi konkurēt tikai Latvijā var kļūt ļoti grūti, tādēļ ir svarīgi meklēt tirgus arī ārpus Latvijas. Ražotāji par to domā un pie tā jau strādā. Šobrīd par lieliem apjomiem eksportā runāt vēl nevaram, bet tas noteikti ir nozarē īstenojams vidēja termiņa plāns, kas sniegs pozitīvu pienesumu.

Asociācijas viedoklis

Latvijas pārtikas nozare meklē efektivitātes risinājumus un jaunas eksporta iespējas

Latvijas Pārtikas
uzņēmumu federācijas
padomes priekšsēdētāja
Ināra Šure

Latvijas pārtikas ražotājiem izaicinājumi ir vienmēr un daudz – ģeopolitiskā situācija, klimata pārmaiņas, inflācija, kā arī to radītā ķēde ar izejvielu cenām, patērētāju pirkspēju un valdības lēmumiem. Pagaidām nozarē bankrotu nav, tomēr uzņēmumiem nepārtraukti jāpārskata iespējas efektivizācijā, jāizvērtē ieguldījumi investīcijās, kā arī jāplāno sortiments un akcijas, pakārtojot tos iedzīvotāju pirkspējai.

Attiecībā uz parakstīto memorandu par pārtikas cenu samazināšanu ražotājus vairāk interesē Latvijas produktu īpatsvars veikalos plauktos. Latvija pārtikas ziņā ir pašpietiekama, taču tirgotāji bieži izvēlas izvietot importa produktus, argumentējot to ar zemāku cenu. Ja importa preču vietā būtu Latvijas produkti, mēs saražotu vairāk, un arī cena būtu zemāka, jo lielākas

ražošanas partijas samazina izmaksas. Tas ir kā apburtais loks, kuru būtu jāpārtrauc tirgotājam!

Arī klimatiskie apstākļi ir izaicinājums ne tikai lauksaimniekiem, bet arī pārtikas ražotājiem. Šā gada nelabvēlīgie laikapstākļi uzņēmumos ietekmēs negatīvi, ražas ir zemas, to kvalitāte zemāka nekā ierasts. Tas nozīmē, ka ražotājiem būs jāmeklē izejvielas arī ārpus Latvijas, kas prasīs gan laiku, gan papildu resursus. Rezultātā pārtikas ražotājiem pieaugs izmaksas, un šī ietekme pakāpeniski būs jūtama veikalos plauktos.

2025. gada pārtikas eksporta rādītāji par pirmo pusgadu nav iepriecinoši – salīdzinot ar 2024. gada to pašu periodu, vērojama lejupslīde par 1%. Otrajā pusgadā cerēts situāciju atgūt. Labā ziņa ir tā, ka imports samazinājies vēl vairāk – par 6%. Tādējādi importa un eksporta bilance ir uzlabojusies, lai gan imports joprojām nedaudz pārsniedz eksportu.

Pārtikas ražotājiem ir svarīgi stabilizēties un nostiprināties jau esošajos eksporta tirgos, bet vienlaikus uzņēmumi vienmēr pēta un izmēģina jaunas eksporta iespējas. Eksporta potenciāls Latvijai vienmēr ir bijis. To parāda fakts, ka mūsu valsts ne tikai nodrošina iekšzemes tirgu ar pārtiku, bet gandrīz 40% no saražotā eksportē. Pašlaik daudzi uzņēmumi arvien vairāk orientējas uz pievienotās vērtības produktiem, jo Latvija ir ģeogrāfiski maza valsts, un eksporta izaugsmi var nodrošināt tikai ar augstāku pievienoto vērtību un konkurētspēju.

Dzērienu ražošana

Mazo aldaru kopējais ražošanas apjoms šogad var samazināties par 10%

Biedrības "Latvijas Neatkarīgie aldari" priekšsēdētājs, alus darītavas "Labietis" vadītājs
Reinis Pļaviņš

Līdz ar sliktajiem laikapstākļiem šajā vasarā bīdām gaidījuši ievērojami sliktākus rezultātus, bet, skatoties skaitļos, tā bija pavisam parasta vasara. Mūsu krogos alus pārdošanas apmēri litros ir bijuši tādi paši kā pagājušajā gadā. Alus pārdošana specializētajos veikalos gan turpina stagnēt. Patēriņš joprojām nav atgriezies pie tā līmeņa, kāds bija "pēc Covida ballītes" laikā. Protais, esam ļoti iespringuši, lai tas kritums nebūtu lielāks. Alus

darītavu tirgus ir ļoti piesātināts, un par katra litra pārdošanu ir jācīnās. Tā ir realitāte visiem mazajiem ražotājiem. Neatkarīgo aldaru biedrībā kopējais noskaņojums nav tik optimistisks. Alus darītavas, kas tirgū nav nekādas jaunpienācējas, šajā vasarā piedzīvo alus pārdošanas apjomu samazināšanos gan veikalos, gan HoReCa segmentā. Prognozēju, ka kopējais mazo aldaru saražotā alus apjoms šogad būs nokrities par apmēram 10%.

Nozares TOP 25 uzņēmumi

N. p. k.	Nosaukums	Darbības joma	2024. gada apgroz. tūkst. EUR	Apgrozījuma izmaiņas, pret 2023. g., %	Rentabilitāte, %	Darbinieku skaits
1	Cēsu alus, AS	Alus ražošana	101 133	-1,05%	4 ■	270
2	Cido Grupa, SIA	Bezalkoholisko dzērienu ražošana	90 425	5,24%	7 ■	289
3	Amber Latvijas balzams, AS	Alkoholiskie dzērieni: ražošana	78 206	-20,13%	5 ■	428
4	Aldaris, AS	Alus ražošana	30 112	6,67%	-12 ■	174
5	BERLAT GRUPA, SIA	Alkoholiskie dzērieni: ražošana	21 594	2,28%	4 ■	37
6	VENDEN, SIA	Dzeramais ūdens	17 709	8,54%	19 ■	197
7	TĒRVETES AL, AS	Alus ražošana	16 326	6,12%	17 ■	72
8	BAUSKAS ALUS, SIA	Alus ražošana	10 166	3,26%	21 ■	65
9	VALMIERMUIŽAS ALUS, SIA	Alus ražošana	10 018	6,18%	1 ■	120
10	Latgales Alus D, SIA	Alus ražošana	6 552	19,22%	3 ■	75
11	Culligan Latvia, SIA	Dzeramais ūdens	5 890	27,31%	0 ■	79
12	UŽAVAS ALUS, SIA	Alus ražošana	4 441	-2,32%	2 ■	50
13 ¹	MARKOL, SIA	Dzeramais ūdens	4 038	6,24%	-11 ■	46
14	VENDEN MINERAL WATER, SIA	Dzeramais ūdens	2 874	6,52%	7 ■	5
15	Abavas dārzi, SIA	Alkoholiskie dzērieni: ražošana	2 342	28,24%	-56 ■	30
16	Alus Nams, SIA	Alus ražošana	2 219	11,61%	2 ■	33
17	LINK VEST, SIA	Dzeramais ūdens	2 091	-7,38%	0 ■	49
18	MB Holding, SIA	Dzeramais ūdens	2 002	12,32%	12 ■	19
19	PIEBALGAS ALUS, SIA	Alus ražošana	1 946	-13,03%	3 ■	30
20	LIVONIA, SIA	Bezalkoholisko dzērienu ražošana	1 698	-8,19%	15 ■	18
21	ABULA, SIA	Alus ražošana	1 548	10,96%	14 ■	18
22	Ārpus, SIA	Alus ražošana	1 390	-0,42%	20 ■	7
23	885, SIA	Dzeramais ūdens	1 385	32,05%	-19 ■	9
24	Rudys Brewing Co, SIA	Dzeramais ūdens	1 354	101,33%	23 ■	8
25	Zlaukts, SIA	Alus ražošana	1 244	9,75 reizes	-2 ■	25

¹ Izslēgts no UR reģistra.
Avots: Firmas.lv, licencēti UR dati

Pārtikas ražošana

Pārtikas ražotāju uzmanības centrā ir eksporta veicināšana

"Food Union" vadītājs
Latvijā un Eiropā
Artūrs Čirjeviskis

Latvijas pārtikas ražotāji joprojām atrodas visai nestabilos apstākļos jau kopš Covid gadiem, karadarbības uzsākšanas Ukrainā un secīgu izejvielu un piegādes ķēdes satricinājumu dēļ. Attīstība tirgū ir mērena un to galvenokārt nosaka globālie un vietējie ekonomiskie faktori: ārēji – izejvielu cenu svārstības un apgrūtināti piegādes ceļi, iekšēji – izaicinošs darba tirgus, sarūkošs patērētāju skaits un relatīvi vāja konkurence mazumtirdzniecībā. Tādēļ teju visu vidējo un lielo pārtikas ražotāju uzmanības

centrā ir eksporta veicināšana, kas paver plašākas iespējas attīstībai un ražošanas ilgtspējai, un nozare noteikti var lepoties ar ļoti augstas kvalitātes produktiem, kuriem ir pieprasījums ārpus mūsu valsts robežām. Taču, ja kaut ko mums ir iemācījuši šie izaicinoši apstākļi, ir tas, ka pārtikas ražotāji arī ir kļuvuši ļoti izturīgi un elastīgi, pielāgojot pārdošanas stratēģijas, un atsevišķi produktu zīmoli un pat kategorijas ir piedzīvojušas ievērojamu izaugsmi.

Nozares TOP 25 uzņēmumi

N. p. k.	Nosaukums	Darbības joma	2024. gada apgroz. tūkst. EUR	Apgrozījuma izmaiņas, pret 2023. g., %	Rentabilitāte, %	Darbinieku skaits
1	Dobeles dzirnavnieks, AS	Maizes un miltu izstrādājumu ražošana, pārtika	238 277	0,32%	5 ■	427
2	RĪGAS PIENA KOMBINĀTS, AS	Piena pārstrāde, pārtika	150 905	4,41%	0 ■	861
3	Orkla Latvija, SIA	Konditorejas izstrādājumu, saldumu ražošana	108 847	-4,59%	2 ■	529
4	Tukuma Piens, AS	Piena pārstrāde, pārtika	94 882	6,72%	4 ■	225
5	KARAVELA, SIA	Zivju pārstrāde, pārtika	89 877	13,48%	4 ■	181
6	FOREVERS, SIA	Gaļas pārstrāde, pārtika	77 647	3,54%	10 ■	776
7	RĒZEKNES GAĻAS KOMBINĀTS, SIA	Gaļas pārstrāde, pārtika	75 647	9,95%	1 ■	553
8	LATVIJAS MAIZNIEKS, AS	Maizes un miltu izstrādājumu ražošana, pārtika	71 128	5,1%	10 ■	424
9	Preiļu siers, AS	Piena pārstrāde, pārtika	66 173	-15,17%	1 ■	263
10	Kurzemes Gaļsaime, SIA	Gaļas pārstrāde, pārtika	60 965	2,19%	1 ■	490
11	Maag Latvija, AS	Gaļas pārstrāde, pārtika	56 387	-6,15%	0 ■	174
12	Valmieras piens, AS	Piena pārstrāde, pārtika	47 631	-10,19%	0 ■	203
13	JĒKABPILS PIENA KOMBINĀTS, SIA	Piena pārstrāde, pārtika	41 553	14,6%	3 ■	58
14	Latvijas Piens, SIA	Piena pārstrāde, pārtika	36 930	-0,51%	1 ■	70
15	Fazer Latvija, SIA	Maizes un miltu izstrādājumu ražošana, pārtika	34 628	-6,14%	-4 ■	297
16	Orkla Foods Latvija, SIA	Augļu un dārzeņu pārstrāde, pārtika	33 626	10,6%	8 ■	122
17	SMILTENES PIENS, AS	Piena pārstrāde, pārtika	30 605	13,76%	2 ■	146
18	Puratos Latvia, SIA	Augļu un dārzeņu pārstrāde, pārtika	28 558	5,95%	6 ■	154
19	Jaunpils pienotava, AS	Piena pārstrāde, pārtika	27 882	-9,87%	2 ■	130
20	KH SELECT, SIA	Zivju pārstrāde, pārtika	27 210	4,71%	2 ■	148
21	RĪGAS DZIRNAVNIKS, AS	Maizes un miltu izstrādājumu ražošana, pārtika	25 472	-18,56%	-1 ■	59
22	Cesvaines Piens, AS	Piena pārstrāde, pārtika	23 929	2,29%	0 ■	171
23	GALAS PĀRSTRĀDES UZŅĒMUMS NĀKOTNE, SIA	Gaļas pārstrāde, pārtika	23 542	2,9%	3 ■	194
24	Latgales piens, AS	Piena pārstrāde, pārtika	17 947	6,12%	2 ■	155
25	PĒRNES L, SIA	Kulinārijas izstrādājumi, uzkodas	17 687	-3,45%	33 ■	50

Avots: Firmas.lv, licencēti UR dati

Latvijas biznesa gada pārskats 2025

14. izdevums.

Vāka foto: shutterstock.com

Sadarbībā ar **LETA** un **heise marketing**
nacionālā informācijas aģentūra

Izdevējs **Firmas.lv**

www.firmas.lv

Pērses iela 9/11, Rīga, LV 1011, tālrunis: +371 67 770 757

Informācijai ir izziņas raksturs, un tai nav juridiska spēka. Pārpublicēšana un visa veida pavairošana aizliegta.